

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Kuchynky a soudců JUDr. Václava Roučky a Mgr. Jaroslava Škopka v právní věci

žalobce: **T.V.C.**, nar. ..., státní příslušnost Vietnamská socialistická republika, v ČR bytem ...
zastoupeného Mgr. Ing. Janem Klikem, Ph.D., advokátem, se sídlem Plzeň, Karlovarská 87/130

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem Praha 4, náměstí Hrdinů 1634/3,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 11. 1. 2018, čj. MV-133310-4/SO-2017,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[I] Předmět řízení

1. Žalobce se žalobou ze dne 13. 2. 2018, Krajskému soudu v Plzni (dále jen „soud“) doručenou dne 14. 2. 2018, domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 11. 1. 2018, čj. MV-133310-4/SO-2017 (dále jen „napadené rozhodnutí“), a vrácení věci žalované k dalšímu řízení. Žalovaná napadeným rozhodnutím podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zamítla žalobcovo odvolání a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

(dále jen „Ministerstvo“ nebo „prvoinstanční správní orgán“), ze dne 20. 9. 2017, čj. OAM-1591-13/ZR-2017 (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí“), jímž byla podle § 87l odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zrušena platnost žalobcova povolení k trvalému pobytu v České republice, neboť nepobýval na území po dobu delší než 2 po sobě jdoucí roky, a dle § 50 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců byl žalobci udělen výjezdní příkaz na dobu 30 dnů od právní moci rozhodnutí.

[II] Žaloba

2. Žalobce namítal nesprávnost a nezákonnost napadeného rozhodnutí, a to v důsledku neúplně zjištěného skutkového stavu, jeho nesprávného právního posouzení a nesprávné aplikace příslušných ustanovení zákona v žalobcův neprospěch. Žalobce zejména namítal porušení základních ustanovení správního řádu, konkrétně § 2 odst. 3 a 4, a dále § 3, když obecně je povinností správního orgánu postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu. V tomto ohledu správní orgány obou stupňů nedostály zákonné povinnosti, a to z dále uvedených důvodů.
3. Podle § 87l odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, Ministerstvo rozhodnutím zruší povolení k trvalému pobytu, jestliže držitel tohoto povolení nepobývá na území po dobu delší než 2 po sobě jdoucí roky za podmínky, že rozhodnutí bude přiměřené z hlediska zásahu do jeho soukromého nebo rodinného života. Žalobce nerozporoval, že se nacházel mimo území ČR více než 6 let, a že je tedy formálně potvrzen důvod pro zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu na území ČR. Vytknul ovšem správním orgánům, že se nijak nezabývaly tím, proč musel strávit ve Vietnamské socialistické republice (dále jen „Vietnam“) více než 6 let, aniž by mu okolnosti umožňovaly se vrátit dříve. Žalovaná pouze uvedla, že § 87l odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců neobsahuje, např. na rozdíl od § 77 odst. 1 písm. c) téhož zákona, liberační důvody. S ohledem na výše uvedené bylo Ministerstvo povinno v případě, že byla naplněna podmínka, kdy odvolatel (= žalobce) nepobýval na území po dobu delší než 2 po sobě jdoucí roky, zrušit platnost povolení k trvalému pobytu, aniž by bylo povinno zkoumat důvody jeho nepřítomnosti na území. Avšak i ve správně právní judikatuře je uznáváno, že liberační důvody je nutné hledat a uplatňovat i v případech, kdy nejsou v daném předpisu výslovně upraveny, což se podle žalobcova názoru týká právě § 87l odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců. V odůvodnění podaného odvolání se proto žalobce obšírněji zabýval důvody, proč musel odcestovat z ČR do Vietnamu a nemohl se v brzké době vrátit (jednalo se o závažná onemocnění obou rodičů žalobce staršího věku ve Vietnamu a nutnost denní péče o ně až do jejich smrti - matka zemřela na konci roku 2016, k prokázání těchto skutečností byly doloženy příslušné listiny). Těmito skutečnostmi se správní orgány obou stupňů vůbec nezabývaly.
4. Další námitka mířila proti provedení hodnocení dopadu rozhodnutí do žalobcova soukromého a rodinného života. Správní orgány si neopatřily v nezbytném rozsahu všechny potřebné podklady, které bylo možno získat v zájmu zjištění skutkového stavu, o jehož správnosti by nebyly důvodné pochybnosti. Jak již také bylo uplatněno v námitce proti prvoinstančnímu rozhodnutí, Ministerstvo vycházelo pouze z provedení žalobcova účastnického výslechu, který byl podstatně zkreslen z toho důvodu, že žalobce vyslychajícím špatně rozuměl. Žalobce český jazyk ovládá sice na středně pokročilé úrovni, avšak spíše rozumí psanému textu, mluvenému slovu pak na úrovni komunikace se

zákazníky a k výkonu podnikatelské činnosti. Tlumočník při výslechu nebyl přítomen. Nepopíratelnou skutečností ovšem je, že žalobce má na území ČR manželku (J. K.) a již zletilou dceru (D.K.), byt spolu nežijí ve společné domácnosti, i během pobytu žalobce ve Vietnamu s nimi udržoval pravidelný, převážně telefonický kontakt. Po smrti žalobcových rodičů a návratu do ČR byly osobní vztahy mezi žalobcem a jeho manželkou obnoveny. Stále se občasně navštěvují, žalobce se snaží finančně přispívat jak manželce, tak hlavně dceři. V případě nuceného opuštění území České republiky by výše uvedené osoby citelně pocítily vzniklou újmu, hlavně dcera D. Prvoinstanční správní orgán a posléze žalovaná se těmito vztahy zabývaly pouze okrajově, když Ministerstvo určité zkreslené informace získalo pouze z provedeného žalobcova výslechu. Pokud měl prvoinstanční správní orgán zájem správně zjistit skutkový stav vzhledem k posouzení přiměřenosti rozhodnutí, měl též získat informace od žalobcovy manželky, příp. dcery, a tyto měl v řízení též vyslechnout, což bylo navrhováno. Proto žalobce považoval správními orgány obou stupňů zjištěný skutkový stav za neúplný a neodpovídající skutečnosti. Též zdůraznil, že správní orgány se nezabývaly ani ostatními zákonnými kritérii přiměřenosti rozhodnutí, tak jak jsou příkladmo uvedena v § 174a zákona o pobytu cizinců, zejména nezjišťovaly žalobcovu ekonomickou situaci. Žalobce si v ČR získává prostředky k životu podnikáním, nezatěžuje sociální systém, žije na území ČR s vynucenou prodlevou (v letech 2010 - 2017) již od roku 1989. Nikdy nebyl na území ČR trestně stíhán, žil vždy řádně. Žalobce nemá ve Vietnamu žádné zázemí, obstarat si zde v jeho věku vůbec nějaké zaměstnání je téměř nemožné, byl by vystaven existenční nouzi, nemá tam nikoho, kdo by ho podpořil. Absence hodnocení těchto kritérií na uvedené skutečnosti podle žalobcova názoru zakládá i nepřezkoumatelnost prvoinstančního i napadeného rozhodnutí. Možnosti pobývat na území ČR na základě jiného pobytového oprávnění jsou fakticky vyloučeny, v praxi si cizinec po zrušení povolení k trvalému pobytu nemůže svůj pobyt upravit jiným způsobem, než znovu žádat na příslušném zastupitelském úřadě ČR, což je nesmírně časově a finančně nákladné, neboť systém pro podávání žádostí o pobytové oprávnění na území ČR nepracuje uspokojivě.

[III] Vyjádření žalované

5. Žalovaná ve vyjádření k žalobě uvedla, že se ztotožňuje se skutkovými zjištěními i právní kvalifikací rozhodnutí správních orgánů obou stupňů a v podrobnostech odkázala na obsah rozhodnutí a na spisový materiál.

[IV] Replika

6. Žalobce v replice namítal, že žalovaná ve vyjádření v podstatě odkázala na argumentaci uvedenou v napadeném, příp. v prvoinstančním rozhodnutí.
7. Stran konstatování žalované, že *byla povinna vycházet ze zákona a není oprávněna dovozovat v zákonném ustanovení § 87l odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců liberační důvody, přičemž pokud by měl zákonodárce za to, že se mají posuzovat důvody nepřítomnosti cizince na území, uvedl by tuto podmínku do výše uvedeného ustanovení*, žalobce zopakoval, že i ve správně právní judikatuře je uznáváno, že liberační důvody je nutné hledat a uplatňovat i výjimečně v případech, kdy nejsou v daném předpisu výslovně upraveny, což se podle žalobcova názoru týká právě i ustanovení zákona, na které žalovaná odkázala. Nastalé skutečnosti během pobytu v domovském státě byly tak závažné, že nebylo reálně možné vyhovět podmínkám zákona, pokud jde o délku pobytu mimo území ČR.

8. Žalobce též uvedl, že jeho výslech před správním orgánem byl proveden nezákonným způsobem, neboť správní orgán musel ihned po jeho zahájení zjistit, že žalobcova schopnost komunikovat v českém jazyce je nedostatečná, tudíž spojená s nízkou věrohodností poskytnutých informací. Žádné další důkazy k jejich ověření provedeny nebyly (např. výslech manželky či dcery). Žalobce i nadále setrval na svých tvrzeních a požadoval zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalované k dalšímu řízení.

[V] Posouzení věci soudem

9. Řízení ve správním soudnictví je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „soudní řád správní“ nebo „s. ř. s.“).
10. Podle § 75 odst. 1 soudního řádu správního, soud při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.
11. Podle § 75 odst. 2 věty první soudního řádu správního, soud přezkoumá napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů.
12. Soud rozhodoval bez jednání (za souhlasu obou stran) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. O žalobních námitkách uvážil následovně.
13. Podle § 87l odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, Ministerstvo rozhodnutím zruší povolení k trvalému pobytu, jestliže držitel tohoto povolení nepobývá na území po dobu delší než 2 po sobě jdoucí roky, za podmínky, že rozhodnutí bude přiměřené z hlediska zásahu do jeho soukromého nebo rodinného života.
14. Správní spis je oporou pro závěr, že žalobce nepobýval na území České republiky v období od 20. 7. 2010 do 21. 5. 2017, tj. 6 let a 10 měsíců. K prokázání této skutečnosti posloužily otisky přechodových razítek obsažených v cestovních dokladech č. N1038198 a č. C2774161. Ostatně, tato zjištění nebyla žalobcem rozporována ani v řízení před správními orgány, ani v řízení soudním. A protože dikce § 87l odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců je naprosto jasná a nedává správnímu orgánu jinou možnost, než zrušit povolení k trvalému pobytu, jestliže držitel tohoto povolení nepobývá na území po dobu delší než 2 po sobě jdoucí roky, nelze správním orgánům v tomto směru cokoli vytknout.
15. Stran námitky týkající se nedostatečného přihlédnutí k důvodům žalobcovy nepřítomnosti na území ČR soud, v souladu s názorem správních orgánů, konstatuje, že zákon o pobytu cizinců v případě aplikace jeho § 87l odst. 1 písm. d) ukládá správním orgánům pouze povinnost hodnotit přiměřenost dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince, což ovšem nelze zaměňovat za liberační důvod pro omluvu nepřítomnosti na území ČR. Ono „posuzování dopadu“ je totiž spojeno s cizincovým životem na území ČR a zde vzniklými vazbami, nikoliv s důvody ospravedlňujícími nepřítomnost na území ČR. Prezentované důvody nepřítomnosti na území ČR tak nemohou být zohledněny, neboť zákon tuto povinnost správním orgánům neukládá.
16. Správním orgánům rovněž nebylo možné vyčítat nenaplnění další podmínky pro postup ve smyslu § 87l odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, totiž zkoumání přiměřenosti zásahu do cizincova soukromého nebo rodinného života.
17. Žalobce předně namítal, že Ministerstvo vycházelo při posuzování přiměřenosti dopadu rozhodnutí pouze z provedeného účastnického výslechu, který byl však dle žalobcova názoru proveden bez účasti tlumočníka, ačkoliv jeho přítomnost byla více než nutná.

18. Žalobcův výslech byl proveden dne 20. 7. 2017 a byl zachycen do protokolu čj. OAM-1591-10/ZR-2017. Před zahájením výslechu byl žalobce řádně a úplně poučen o jeho právu na přítomnost tlumočníka pro případ, kdy by nebyl schopen komunikovat v českém jazyce. Bylo tak zcela na žalobcově vůli, zda právo na tlumočníka uplatní. Žalobce však prvoinstančnímu správnímu orgánu sdělil, že tlumočníka nepotřebuje, neboť česky rozumí. Tento názor žalobce nezměnil ani v průběhu prováděného výslechu. Ostatně, vše, co během výslechu zaznělo a bylo zaznamenáno, žalobce stvrdil svým podpisem na každé straně protokolu o výslechu, čímž deklaroval svůj souhlas s jeho obsahem. Rovněž je nutno přihlídnout k samotnému obsahu protokolu o výslechu, z něhož je zřejmé, že žalobce pokládaným otázkám rozuměl, jeho odpovědi jsou logické, je zřejmá souvislost mezi otázkami a odpověďmi. Z ničeho není patrné, že by žalobce nebyl schopen adekvátně reagovat v českém jazyce. Vzhledem k uvedenému proto nebyly v postupu prvoinstančního správního orgánu shledány nedostatky.
19. Dále, z účastnického výslechu vyplynulo, že žalobcovo manželství se potýkalo s problémy ještě před žalobcovým odjezdem do Vietnamu. Žalobce uvedl, že manželka vůči němu počala mít averzi a během jeho šestiletého pobytu v zemi původu spolu vůbec nekomunikovali. Ani jí nesdělil, že odjíždí do Vietnamu. Po návratu se nesešli, nekontaktovali se a nic o ní neví (od roku 2010). Manželství bylo ještě za žalobcova pobytu v ČR (míněno před rokem 2010) čistě formální. Děti, u kterých si však není jist svým otcovstvím, viděl naposledy v roce 2009. Veškerá další rodina (sourozenci) žije ve Vietnamu. Na území ČR po svém návratu nepodniká, chce si nejprve najít zaměstnání. Vypomáhá u svého přítele v obchodě, avšak nejedná se o práci vykonávanou na základě uzavřené pracovní smlouvy, nýbrž o výpomoc. Stejně tak z ničeho nevyplývá, že by žalobce vlastnil v ČR nemovitý nebo jiný majetek, který by vyžadoval jeho bezpodmínečnou přítomnost na území ČR. Z uvedeného je zřejmé, že sám žalobce osvědčil, že intenzita jeho rodinných, společenských a ekonomických vazeb v České republice je nízká, až minimální. A jak poznamenal Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 9. 3. 2017, čj. 7 Azs 338/2016-39 (k dispozici na www.nssoud.cz), „*při rušení platnosti povolení k trvalému pobytu podle § 77 odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, není obecně potřeba posuzovat přiměřenost zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince, neboť tento zásah je po pobytu mimo území po dobu delší než šest let prakticky vyloučen.*“ Soud proto ani v případě přezkumu přiměřenosti zásahu rozhodnutí do cizincova soukromého nebo rodinného života neshledal v postupu správních orgánů žádných nedostatků. A skutkový stav zjištěný správními orgány během řízení byl natolik dostatečný, že případný výslech žalobcovy manželky a dcery žalobce by byl evidentně nadbytečný, a to s ohledem na již zjištěné a prokázané.
20. Ohledně námitky, kterou žalobce poukazoval na časovou a finanční náročnost znovunabytí pobytového oprávnění, soud uvádí, že si je vědom této situace, avšak tato otázka nemůže být předmětem přezkumu rozhodnutí, kterým byla zrušena platnost žalobcova povolení k trvalému pobytu na území ČR. Stran v úvodu žaloby namítaných porušení ustanovení zákonů soud sděluje, že tyto přezkoumal pouze v obecné rovině, neboť jejich obecná formulace mu více neumožnila. Namítaná pochybení ve věci neshledal.
21. Jelikož žaloba nebyla na základě výše uvedené argumentace shledána důvodnou, soud ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

[VI] Náklady řízení

22. Žalovaný správní orgán, který měl ve věci plný úspěch, má podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalovanému správnímu orgánu však žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly, a proto bylo rozhodnuto, že na náhradu nákladů řízení nemá žádný z účastníků právo.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 31. 7. 2019

JUDr. PhDr. Petr Kuchynka Ph.D. v.r.
předseda senátu